

Skandináviai beilleszkedés

Ha egy társaságban elfogy a téma, csak el kell ejteni pár szót s megindul a heves vita. Például meg lehet kérdezni a társaság véleményét arról, hogy fontos-e, hogy gyerekeink tudjanak magyarul, vagy ez csak kedves romantika?

Nagyon fontos! - fogják többen mondani. Miért? - kérdezhetjük. Mert az hozzátartozik a magyarságunkhoz s nem szabad a magyarságunkat feladni.

És az unokáknak is fontos, hogy tudjanak magyarul? - kérdezi az ördög ügyvédje. A válasz talán kissé bizonytalanabb lesz, hiszen ha a válaszoló őszinte, akkor tudnia kell a generációk közti különbségről: talán másnyelvű a házastárs, a magyar kultúra távolnak tűnik, stb.

Egy álláspont az, hogy ha már szabad akaratból ide jöttünk s gyermekeink itt születtek, anélkül, hogy ezt ők kérték volna, akkor nekik meg kell adni a maximális szabadságot, lehetőséget, hogy itt érvényesüljenek. Nem hazaárulás az új életbe való beleilleszkedés. S milyen jól jártunk akkor, mikor a szlovák Sándor Petrovics beleilleszkedett a magyar kultúrába s Petőfi Sándor lett. Klapka György hősiezen védte a magyar csapataival Komárom várát, Kossuth hú barátja lett az emigrációban. Pedig nagypja még morva katonatiszt volt, aki Temesvárra költözött. Apja már Temesvár polgármestere, ő meg magyar tábornok.

Beilleszkedés, de volt ebben rossz?

Ha a társaság józan és nem vesznek a résztvevők egymással össze, akkor talán eljutnak arra a középútra, hogy a beilleszkedés foka magánügy, mindenki a lelkiismerete szerint cselekedjen, senkinek nincs joga másnak irányelveket adni. S igazat adunk Cs. Szabó Lászlónak, hogy viselkedni kell tudni a villamoson, de nem kell megcsókolni a kalauzt.

Végtére is nekünk könnyű: nem kell muzulmán burnuszunkat levetnünk, elég ha megtanuljuk a nyelvet, civilizáltan viselkedünk, követjük a társadalom játékszabályait.

S akkor szívünkben magyarok maradhatunk.

Talán úgy van, hogy mikor beilleszkedési problémákról beszélünk, akkor tulajdonkép fáj a szívünk azt látni, hogy gyermekeink, s főleg unokáink, hogy szakadnak lassan el a magyarságtól.

Borka László
Oslo

Ondrusek Julianna

VIHARLÁMPA

Mindnyájunkkal megesett egy-két történet, amely arra az időre nyúlik vissza, amikor Svédországban nem volt számunkra használható szótár. A nyelvi nehézségek miatt nem egy alkalommal kerültünk kellemetlen helyzetbe, de ma már derüsen emlékezünk vissza ezekre az epizódokra.

Az alábbi történet Hindásban játszódott le ahol a „bokorugrásunk” után 1956 decem-

berében szállást kaptunk. Persze, gyorsan elterjedt ennek a híre a környéken és a kíváncsi szemlélődők hamar felfedezték azokat az ifjú legényeket, akik személyében egytől-egyig a magyar szabadságharc vitézeinek megtestesítőit látták.

A felénk áramló szimpátia többféle formában nyilatkozott meg, de a leginkább szembetűnő a serdülő lányok részéről áramlott felénk - azaz az előbb említett titánok felé. Nem legény a talpán az, aki nem él az ilyen felkínált alkalommal, így aztán kevés kivétellel a mi szabadságharcosaink nagyon rövid idő alatt Don Juanokká vedlettek át. Megszegve a tábor szabályát - egy sokat ígérő „légyott” reményében - esténként a zárás után portyázásra indultak. A közeli erdőt alkalmasnak találták, de nem számoltak azzal a korom sötétséggel, amely ott fogadta őket - nem beszélve a rönkökről és a járhatatlan útvesztőkről.

- Nem ártana egy zseblámpa - dűnnyögte az élenjáró.

- Megúsztuk a bunyót Budapesten - itt meg még kitorjűk a nyakunkat! Nem ér annyit az egész cécó - menjűnk vissza - tette hozzá Sanyi Újpestről.

Tanakodásba kezdtek, szembeállítva a leselkedő veszélyt a kínálkozó lehetőséggel - amely egy szőke hajű kislány személyébe rajzolódtott ki előtűk.

Dodó - az az Űllői-űti srác - akinek a szavát sem hallották eddig - és akit a Pál-űtcai fiűk című könyv kis Nemecekjének tartottak - űgy elkornyította magát, hogy hatására azonnal megálljt parancsolt a vezér.

- Figyeljete csak rám! Menetközben láttam itt az erdű szélén egy kis házat - menjűnk be oda és kérűnk kölcsön egy zseblámpát.

A javaslatot tett követte, és Árpád apánk kései utódai illetmudoan bezorgettek a kis ház ajtaján. Azt a problémát, hogy egy szót sem tudtak svédűl, nem találták akadálynak, hiszen csak szelid arcot kell vágni a dologhoz és csak annyit kell mondani, hogy: LÁMPA.

Az ajtó szélesre tárult és egy idűs asszony jelent meg. Személyében valamennyien az otthon hagyott nagymamát vélték látni - így nem volt nehéz szelid arcot vágni.

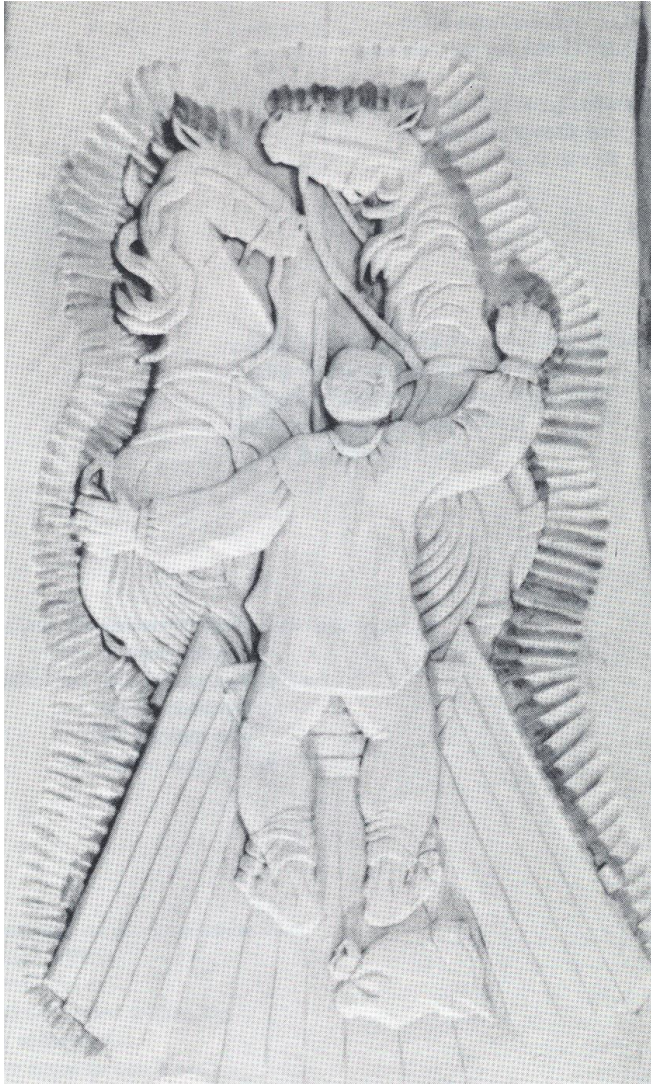
-Lámpa, lámpa - mondták kérű hanglejtéssel szinte egyszerre.

Az asszony megértűen mosolygott, az ajtót a bizalom és a barátság jelűl tárva hagyva kutatni kezdett a szoba egyik sarkában. Rövidesen visszajött egy viharlámpával a kezében. A fiűkon - a lámpát látva szinte átsuhant egy hazai fuvallat - hiszen eddig űgy hitték, hogy viharlámpát csak otthon használnak - otthon is csak istállókban, vagy szénakazlak közelében.

- Viharlámpa!- kiáltották némi csodálkozással, de kitörű örömmel.

A kedves segítűkűs asszony meghökkenve, érthetetlen vonásokkal az arcán sarkon fordult és elvitte a lámpát - azután visszajött és dűrrel-dűrrel az orrukra csapta az ajtót.

Csak sokkal késűbb tudtuk meg azt, hogy mi a különbség a viharlámpa és a VI HAR LÁMPA között.

Vánky Szabolcs Hajtó